

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 3 (739)

2016 m. sausio 30 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

SAVIVALDYBIŲ stendai stebino naujovėmis 4–5 p.

Pasmalsauti, kokie bus 2016 metai, pas pagėgiškes raganaites susirinko (iš kairės) Varėnos rajono meras Algis Kašėta, Telšių rajono meras Petras Kuizinas, Pagėgių savivaldybės meras Virginijus Komskis, Skuodo rajono meras Petras Pušinskas

Romo Gurklio nuotr.

Kultūros sostinės vardas – vartai į miesto žinomumą ir verslumą

Pokalbis su Telšių rajono meru Petru Kuizinu _____ 2–3 p.

Anykščiai rengiasi tapti penktuoju Lietuvos kurortu

Tęstiniame skyrelyje „Lietuva nuo A iki Z“ mintimis dalijasi Anykščių rajono vadovai _____ 6–7 p.

Savivaldybių finansai

Vilniečių ir klaipėdiečių pasiekimai įgyvendinant ir formuojant biudžetą _____ 8 p.

Į seniūniją žmones atveda rūpesčiai

Apie seniūnijos kasdieninę veiklą mintimis dalijasi Kartenos seniūnė Gintarė Padvaiskienė _____ 19 p.

Redakcijos kolegija

Juozas BERTAŠIUS

Šakių rajono savivaldybės meras

Nijolė DIRGINČIENĖ

Birštono savivaldybės merė

Antanas ČERNECKIS

Rietavo savivaldybės meras

Gintautas GEGUŽINSKAS

Pasvalio rajono savivaldybės meras

Vytautas GRUBLIAUSKAS

Klaipėdos miesto savivaldybės meras

Alvydas KATINAS

Utenos rajono savivaldybės meras

Valerijus MAKŪNAS

Kauno rajono savivaldybės meras

Artūras MARGELIS

Lazdijų rajono savivaldybės meras

Zdzisław PALEVIČ

Šalčininkų rajono savivaldybės meras

Povilas ŽAGUNIS

Panevėžio rajono savivaldybės meras

Roma ŽAKAITIENĖ

Lietuvos savivaldybių asociacijos direktorė

Leidžia viešojo įstaiga Savivaldybių žinios

Direktorė

Lina BELEVIČIENĖ

**Atsakingasis redaktorius,
fotokorespondentas**

Romas GURKLYS

Bendradarbė

Barbora GAUDUTĖ

Stilistė-korektorė

Janina MALKENIENĖ

Kaštonų g. 4, LT-01107 Vilnius

Tel.: (8 5) 262 2083 / 262 0847

Faks. (8 5) 262 2083

El. p. info@savzinios.lt

savivaldybiu.zinios@gmail.com

Interneto svetainė www.lsa.lt

...

Spausdina AB „Spauda“

Laisvės pr. 60, LT-05120 Vilnius,

www.spauda.com

Ofsetinė spauda, 2 sp. lankai

ISSN 1392-2467

Tiražas 2200 egz.

KULTŪROS SOSTINĖS VARDAS – vartai į miesto žinomumą ir verslumą

BARBORA GAUDUTĖ

Lietuvos kultūros sostinės projektą „Ant septynių kalvų – septynios meno kalbos“, „Adventur 2016“ parodoje vykusiame spaudos konferencijoje pristato (iš dešinės) Telšių rajono meras Petras Kuizinas, savivaldybės administracijos direktorius Saulius Urbonas, Žemaitijos turizmo centro direktorė Kristina Miliuvienė, Telšių kultūros centro direktoriaus pavaduotojas Linas Ulkštinas

„Ant septynių kalvų – septynios meno kalbos“ – taip vadinasi 2016 metų Lietuvos kultūros sostinės – Telšių projektas, kuris buvo pristatytas turizmo parodos „Adventur“ metu surengtoje spaudos konferencijoje. Telšiai „Lietuvos kultūros sostinė 2016“ buvo nominuoti pagal Telšių rajono savivaldybės Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijai pateiktą projektinę paraišką „Ant septynių kalvų – septynios meno kalbos“. Projekto koncepciją padiktavo istorinis, geografinis Žemaitijos sostinės reljefas: Telšiai – miestas, pastatytas ant septynių kalvų. Todėl ir projekto įgyvendinimo trukmė – septyni mėnesiai: nuo balandžio 15 (Pasaulio kultūros dienos) iki spalio. Organizatoriai per įvairiausių renginių pristatys septynias skirtingas kultūros ir meno šakas, kurias reprezentuoja septyni Lietuvos kultūros sostinės 2016 ambasadoriai – žymūs žmonės, kilę iš Telšių arba kurį laiką juose gyvenę. Literatūros ambasadorė – Lietuvos literatūros tyrinėtoja Viktorija Daujotytė; choreografinis ambasadorius – Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro baleto primarijus Nerijus Juška; folkloro ambasadoriai – etninės kultūros puoselėtojai Loreta Sungailienė ir Stanislovas Kavaliauskas; kūno kultūros ambasadorius – Lietuvos krepšinio trenerių asociacijos garbės prezidentas, Lietuvos krepšinio federacijos vykdomojo komiteto narys Vydas Gedvilas; muzikos ambasadorius – muzikologas, dirigentas maestro profesorius Donatas Katkus; teatro ambasadorė – kino ir teatro aktorė, rašytoja Nijolė Narmonaitė; vizualiųjų menų ambasadorius – architektas, Vilniaus dailės akademijos Telšių fakulteto profesorius Algirdas Žebrauskas.

Apie Telšių pasiekimus ir iššūkius tapus Lietuvos kultūros sostine kalbamės su Telšių rajono meru Petru KUIZINU.

Kokius lūkesčius siejate su Lietuvos kultūros sostinės vardu?

Pirmiausia, tai ne tik didžiulė garbė, bet ir atsakomybė sau ir visai šaliai. Sieksime pasinaudoti šia unikalia galimybe kuo plačiau ir įvairiau paskleisti žinią apie mūsų miestą Lietuvai ir Europai ir taip padidinti turistų srautus į Telšių rajoną. Tikimės, kad Telšiais aktyviau susidomės ir potencialūs investuotojai, kuriuos priimti Telšiai yra tvirtai pasirengę. Sukurta visa tam reikalinga infrastruktūra: suteikiame galimybę pasinaudoti specialiomis mokesčių lengvatomis naujai susikuriantiems verslo subjektams, galime pasiūlyti konkrečias verslui tinkamas erdves ir žemės sklypus, parengta smulkiojo ir vidutinio verslo bei kaimo plėtros programa, pagal kurią verslininkams kompensuojamos įmonės įregistravimo išlaidos, bankinės palūkanos, internetinių svetainių sukūrimo, dalyvavimo renginiuose ir pradinių reprezentavimo priemonių išlaidos ir kt. Esame Žemaitijos regiono vyskupijos centras, turime net keturias aukštąsias mokyklas, naujai įrengtą Telšių regioninį profesinio mokymo centrą, sutvarkytą ir verslui pritaikytą Masčio ežero pakrantę miesto centre, naujai įrengtą regioninio lygmens stadioną, respublikinį muziejų ir daug kitų reikšmingų investicijoms patrauklių objektų. Telšiai patogūs ir geografinė prasme – paprastas susisiekimas su didžiaisiais šalies miestais, Lietuvos ir Latvijos oro uostais. Taigi mes tikimės ne tik kultūros, bet ir miesto verslumo suaktyvėjimo, naujų tarptautinių ryšių atsiradimo, ryšių ir bendradarbiavimo užmezgimo su kitais Lietuvos ir Europos miestais, gal netgi kitais pasaulio kraštais.

Kaip miestas pasirengęs priimti didesnius turistų ir svečių srautus? Juk žmogui reikia ne tik reginių, bet ir pavalgyti, pernaktuoti?

Be abejo, neužtenka vien skambaus vardo ar įspūdingo reginio. Šiandieniniam turistui reikia pasiūlyti platų paslaugų ir pramogų spektrą. Tik, kad iki balandžio mėnesio Telšių rajono turizmo vystymo problemos bus išspręstos, o atvykstantys turistai turės galimybę įvertinti mūsų padarytas išvadas ir pasiektus rezultatus.

Jau dabar išaugęs turistų skaičius mums parodo, kad Telšiuose aktualus ir probleminis didesnių turistų grupės apgyvendinimo klausimas. Deja, jis taip greitai ir paprastai nesisprendžia, tam reikalingos didžiulės investicijos. Džiaugiuosi, kad turime tam alternatyvą rajone. Atokiau nuo Telšių miesto yra nemažai gerai įvertintų nakvynės ir apgyvendinimo vietų, tokių kaip „Aukšinio elnio dvaras“, „Angelų malūnas“ ir kitos daugiau svečių galinčios priimti kaimo turizmo sodybos.

Akivaizdu, kad tvarkant miesto infrastruktūrą, pritaikant erdves ir kuriant kultūriškai patrauklią aplinką atsiranda vis daugiau naujų verslo idėjų ir iniciatyvų. Telšiai yra šio fenomeno pavyzdys. Diskusija su verslininkais dėl viešbučio, galinčio apgyvendinti didesnių skaičių žmonių, vyksta nuolat, sulaukiame įvairiausių pasiūlymų, tad viliojasi, kad artimiausiu metu miestą pasieks naujos investicijos, skatinančios paslaugų kokybės gerinimą ir palaikančios turizmą Telšiuose.

O negalvojate, kad per didesnius renginius svečius galėtų ir miesto gyventojai apgyvendinti?

Tokios praktikos kol kas neturėjome. Tačiau tai galėtų būti vienas sprendimo būdų. Šiuo metu kuriama „Lietuvos kultūros sostinės 2016“ savanorių registravimo sistema, kurioje viena pagalbos sričių galėtų būti kaip tik svečių apgyvendinimas šeimose.

Be abejo, mes ieškome būdų, kaip spręsti apgyvendinimo problemą, nes per miesto šventes atvyksta gausybė kvietinių svečių. Glaudžiai bendradarbiaujame su ugdymo įstaigomis, turinčiomis galimybę apgyvendinti atvykstančias delegacijas iš miestų partnerių. Siekiame, kad miesto šventės organizavimas į veiklas įtrauktų visus gyventojus, ir neįveikiamas problemas dažnai išsprendžiame su iniciatyvių bendruomenės narių pagalba. Manau, kad tik kartu, bendromis jėgomis kurdami savo miesto gerovę padarysime jį patrauklią ir potencialiems investuotojams.

Kokių rajono pokyčių plėtojant turizmą ir kitas sritis tikėtės per 2014–2020 metų ES paramos laikotarpį?

Turime toliau galvoti apie darbo rinkos plėtrą. Viena iš sąlygų yra aplinka, o ji mūsų mieste ir rajone gana gerai sutvarkyta. Žinoma, sukurta

infrastruktūra reikalauja papildomų išlaidų. Ir nemažų. Šiomet baigiame sutvarkyti pagrindinį miesto stadioną, atitinkantį europinius standartus. Mieste atsiranda dar vienas naujas didžiulis objektas. Be abejo, jis turi tarnauti mūsų bendruomenei, bet kartu turi duoti ir naudos. Bendradarbiaudami su atskirų sporto šakų federacijomis, turime pasiekti, kad čia vyktų tarptautinio lygio varžybos. Tai ekonomiškai palengvintų savivaldybės našta.

Kalbant apie 2014–2020 metų ES finansinės paramos laikotarpį, džiugu, kad dauguma ministerijų mus išgirdo dėl skolinimosi limitų ir padidino paramos intensyvumą, sumažindamos savivaldybėms našta iki 7–7,5 procento. Tačiau vandentvarkos projektų paramos intensyvumas liko iki 50 procentų. Šiuo metu deramės su Aplinkos ministerija dėl paramos intensyvumo padidinimo. Jei nebus atsižvelgta į mūsų siūlymą, iškart galiu pasakyti, kad šie projektai pasmerkti žlugti. Mes neturėsime galimybės prisidėti. Žinoma, galima įpareigoti vandens tiekimo įmones savarankiškai teikti projektus, bet matau grėsmę, kad pabrangės tiekiamo vandens ir nuotekų surinkimo kaina. Tam aš nepritariu ir niekada nepritarsiu. Tai, mano nuomone, prieštarauja ES investicinių projektų vizijai.

Per spaudos konferenciją paminėjote, kad projekto „Ant septynių kalvų – septynios meno kalbos“ bendra sąmata – apie 200 tūkst. eurų. Kokia išliekamoji šio projekto vertė?

Manychiau, didžiausia projekto išliekamoji vertė yra savęs pateikimas. Pateikti save reikia mokėti. Tai yra menas. Mano nuomone, viešinimas turi tiesioginį ryšį su tuo, kiek turistų sulauksime savo mieste, kiek investuotojų pritrauksime ateityje. Jeigu Lietuva ir Europa apie mus sužinos kaip apie išskirtinį ir perspektyvų miestą – išliekamąją vertę pajusime jau po kelerių metų.

Taip pat jaučiu, kad 2016 m. Lietuvos kultūros sostinės titulus sutelkė Telšių miesto ir rajono bendruomenę bendram tikslui. Į veiklas įsitraukė ne tik Telšių rajono savivaldybės biudžetinės kultūros ir ugdymo įstaigos, bet ir nevyriausybinės organizacijos bei vietos verslininkai. Kaip tikri žemaičiai, po truputį įsibėgėdami mes sukūrėme didžiulį bendrą projektą, apimančią ne tik kultūros ir meno veiklas, bet savaime kuriantį Telšių miesto perspektyvas. Džiugu, kad kartu esame stipri komanda, kad mokame dirbti ir galime pasiekti apčiuopiamus rezultatus. Mano, kaip Telšių rajono savivaldybės mero, požiūriu, tarpusavio bendrystė turi didžiausią išliekamąją vertę, kokią galima sukurti.

Be to, visi kultūriniai dalykai – ir nauji mūsų renginiams skirti kūriniai, nauji repertuarai – ne tik šalies, bet ir užsienio scenose skambės ir pasibaigus projektui.

JURBARKE – APIE BENDRADARBIAVIMĄ SU KALININGRADO SRITIES SAVIVALDYBĖMIS

Lietuvos savivaldybių vadovai ir valstybės institucijų atstovai tarėsi dėl bendradarbiavimo su savivaldybėmis partnerėmis Kaliningrado srityje lietuvių švietimo plėtotės, kultūros paveldo išsaugojimo ir atmintinių metų programų įgyvendinimo klausimais. Susitikimas vyko sausio 22 d. Jurbarko rajone esančioje Panemunės pilyje.

Renginyje pranešimus skaitė kultūros viceministras Arnas Neverauskas, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Kaliningrade Olegas Skinderskis, Lietuvos Respublikos konsulato Sovetske (Tilžėje) ministras patarėjas, einantis konsulato vadovo pareigas, Bronius Mauskas. Bendradarbiavimo per sieną patirtimi

ir sumanymais dalijosi Jurbarko ir Tauragės rajonų merai Skirmantas Mockevičius ir Sigitas Mačiulis, bendradarbiavimo perspektyvas aptarė Užsienio reikalų, Vidaus reikalų, Švietimo ir mokslo ministerijų atstovai.

Susitikime buvo akcentuota šviečiamosios ir kultūrinės veiklos mainų koordinavimo svarba Kaliningrade. Komiteto pirmininkas Raimundas Paliukas užsiminė ir apie Lietuvos kultūrai svarbių asmenybių jubiliejų minėjimus ir priminė, kad pažymint svarbias datas – Vydūno metus, valstybės atkūrimo šimtmetį ar Bibliotekų ir Vietos bendruomenių metus – galima būtų bendradarbiauti su kaimyninės šalies partneriais.

Pasitarimo dalyviai pritarė memorandumui dėl svarstyty klausimų ir apsisprendimo toliau remti lietuvių bendruomenių kultūrinę veiklą, lietuvių kalbos mokymą, prisidėti prie lietuvių kultūrai reikšmingo paveldo puoselėjimo ir atkūrimo, stiprinti bendradarbiavimą su savivaldybėmis partnerėmis. Buvo pritarta ir pasiūlymui kasmet skirtingose savivaldybėse organizuoti susitikimą, kuriame būtų svarstomi lietuvių švietimo plėtotės, kultūros paveldo išsaugojimo ir puoselėjimo, kiti aktualūs bendradarbiavimo su partneriais kaimyninėse šalyse klausimai.

SVEIKINAME

LIEUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA GIMTADIENIO PROGA NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA

Utenos rajono savivaldybės merą **Alvydą Katiną**.

SAVIVALDYBIŲ STENDAI STEBINO naujovėmis

Praėjusį savaitgalį „Litexpo“ parodų ir kongresų centre vyko tarptautinė turizmo ir aktyvaus laisvalaikio paroda „Adventur 2016“. Didelio parodos lankytojų susidomėjimo sulaukė šalies savivaldybių stendai.

DĖMESYS – MIESTŲ IR MIESTELIŲ TURIZMUI

Svarbiausia šių metų parodos tema – miestų ir miestelių turizmas. Pasak parodos rengėjų, ji pasirinkta neatsitiktinai – Lietuvos apgyvendinimo įstaigų pateikta statistika rodo, kad 2015 m. vietos turizmas augo daugiau negu 11 proc. „Metus pradėdami su ypatinga naujiena – Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacija Anykščių šilelio medžių lajų taką paskelbė geriausia 2015 metų inovacija. Lietuva gali pasiūlyti aukštos kokybės ekologinius, verslo, sveikatingumo, istorijos ir kultūros produktus. Dinamiškoje, inovatyvioje aplinkoje reikia žinoti ne tik savo stiprybes, bet ir nuolat keistis, išnaudoti vis naujas turizmo galimybes“, – per „Adventur 2016“ atidarymą kalbėjo Valstybinio turizmo departamento vadovė Jurgita Kazlauskienė.

Ketvirtosios tarptautinės parodos atidaryme dalyvavo ūkio ministras Evaldas Gustas, Aplinkos ministerijos viceministras Kęstutis Trečiokas, susisiekimo ministras Rimantas Sinkevičius, Vilniaus miesto meras Remigijus Šimašius.

SAVIVALDYBIŲ NIŠOS TURIZMO RINKOJE

Augantis vietinis turizmas skatina savivaldybes aktyviau kurti infrastruktūrą. „Šioje parodoje mes demonstruojame jau užbaigtą dviračių taką aplink Platelių ežerą. Jis praeina pro visas prie ežero įsikūrusias kaimo turizmo sodybas. Mūsų siekis šį žiedą sujungti su Plunge. Liko apie 1,5 kilometro. Tikimės, kad per kokius dvejus trejus metus tikslą pasieksime, – naują galimybę keliaujantiems dviračiais pristato Plungės rajono savivaldybės administracijos direktorius Albertas Krauleidis. – Labai tikimės, kad šiemet pavyks išasfaltuoti kelią iki Šaltojo karo muziejaus. Į atnaujintus Oginskių rūmus rengiamės perkelti santuokų registravimą. Iškilmingos santuokos, kaip ir dabar, bus rengiamos pagrindinėje salėje.“

Dzūkijos nacionalinio parko, Čepkelių rezervato ir kitas krašto grožybės demonstruojantis Varėnos rajonas, kaip teigia meras Algis Kašėta, be išpopuliarėjusio plaukimo baidarėmis, kuria dviračių, pėsčiųjų ir kitas pramogas, naujus maršrutus. „Rajono svečiams birželio mėnesį pasiūlysiame naują maršrutą. Tai buvusios partizanų kovų vietos. Rengiami informaciniai stendai, ženklai, rodantys, kaip galima prieiti prie buvusių bunkerių, prie vykusių mušių, partizanų žuvimo vietų“, – planus atskleidžia Varėnos rajono meras Algis Kašėta.

Kaišiadorių rajonas parodoje pristatė birželio 4 d. vyksiantį Paukščių festivalį. „Lietuvoje toks festivalis vyks pirmą kartą. Tikimės, kad jis taps respublikiniu renginiu, kokie yra Žagarės vyšnių festivalis, Varėnos grybų šventė“, – lūkesčiais dalijasi rajono meras Vytenis Tomkus.

„Adventur“ parodoje dalyvaujame pirmą kartą. Manau, atėjo metas Lietuvai pristatyti tai, ką turime. Juk gyvename prie gražiausios mūsų upės Nemuno ir jo gražiausių kilpų. Prienai ypač gražūs iš paukščio skrydžio. Juolab kad Pociūnuose turime aerodromą, – savo kraštą pristato Prienų rajono meras Alvydas Vaicekaskas. – Turime ir išskirtinių produktų. Tai

Pagal senus žemaičių receptus iškepta duona stendo lankytojus vaišino plungiškiai kartu su Plungės rajono savivaldybės administracijos direktoriumi A. Krauleidžiu (kairėje)

Parodos atidarymo ribų peržengia (iš kairės) „Litexpo“ parodų ir kongresų centro direktorius M. Rutkauskas, ūkio ministras E. Gustas, aplinkos ministras K. Trečiokas, Vilniaus meras R. Šimašius, Valstybinio turizmo departamento direktorė J. Kazlauskienė, susisiekimo ministras R. Sinkevičius

Vakarų Lietuva parodoje prisistatė kaip vieningas turizmo plėtros regionas

„Mus reikia mylėti ir gerbti, o mes gerbiame visus“, – sako Radviliškio rajono meras Antanas Čepononis

mūsų midus, Harmonizavimo parkas. Mūsų rajone yra vienintelis pasaulyje kalendorių muziejus.“

Marijampoliškių naujiena – „Runkelukų kelias“. „Šiemet 85-metį švenčiantis Marijampolės cukraus fabrikas sutiko į savo teritoriją įsileisti turistus ir pristatyti cukraus gamybos procesą. Be to, cukraus fabrikas tampa ir techninio paveldo objektu“, – saldžiu maršrutu gundo Marijampolės savivaldybės Viešųjų ryšių tarnybos specialistė Danguolė Micutienė.

Tauragės rajonui atstovavo viena iš dešimties mažųjų Lietuvos kultūros sostinių – Pagramantis. Stendo lankytojus pasitinkantis operos solistas ir Pagramančio meno vadovas Justas Kirstukas kitoms mažosioms sostinėms meta baltą pirštinę: mes būsimе įspūdingiausi.

Ne tik neseniai pastatytu pėsčiųjų tiltu, bet ir bendrų tikslų vienijamos Alytaus miesto ir rajono savivaldybės pristato Alytaus kraštą. „Mano didžiausias noras – parodyti, kad Alytus labai gražus ir labai patrauklus miestas, kad jame gyvena geri, nuoširdūs ir norintys bendrauti žmonės“, – pažymi Alytaus miesto meras Vytautas Grigaravičius. „Manau, mūsų uni-

Salės centre įsikūręs Birštono stendas dėmesio nestokojo.
Antra iš kairės – merė Nijolė Dirginčienė

kalumas – iš kitų regionų mus skiriantis paveldas, todėl parodos lankytojus supažindiname su Pivašiūnų amatų centru ir čia puoselėjamu mūsų krašto paveldu. Po metų tikimės pakviesti į Dauguose kuriamą pasakų parką visai šeimai“, – esama padėtį ir planus trumpai apžvelgia Alytaus rajono meras Algirdas Vrubliauskas.

Prieš kurį laiką į bendrą turizmo plėtros regioną susijungusios septynios Vakarų Lietuvos savivaldybės ir „Adventur“ parodoje demonstravo ir bendrystės svarbą, nepamiršdamos ir kiekvienos savivaldybės unikalumo. „Manau, labai gerai, kad mes prisistatome kaip vientisas turizmo regionas. Turistai, atkeliavę į Klaipėdą kruiziniais laivais, aplanko mūsų muziejų, žiemų sodą, amatų centrą. Neretas, atvažiavęs pailsėti į Palangą, užsuka ir po Kretingą pasidairyti. Bendra turizmo rinkodara, bendras krašto įvaizdžio kūrimas duoda geresnius rezultatus, negu dirbant pavieniui“, – mano Kretingos rajono vicemerė Danutė Skruibienė. O Šilutės rajono meras Vytautas Laurinaitis pabrėžia, kad jau šiais metais Rusnės saloje, Uostadvarėje, turėtų išaugti apžvalgos bokštas, iš kurio ne tik sala, potvyniu bus galima pasigrožėti, bet ir į Neringą, Ventės Ragę, kaimynę Rusiją pasidairyti. „Kol kas mes be Jurbarko, be Šilutės turizmo labai neišplėtosime, nors turime nemažai įdomių ir gamtos, ir architektūros, ir istorijos paminklų, Rambynų kalną, kuris patinka plaukiančiuosius Nemunu. Mūsų turistai – užsukantys į Pagėgius kelioms valandoms“, – svarsto Pagėgių savivaldybės meras Virginijus Komskis.

Didžiausiu Lietuvos akmeniu, unikalių akmenų muziejumi, rašytiniuose šaltiniuose anksčiausiai paminėtu Apuolės piliakalniui galinčio pasididžiuoti Skuodo rajono meras Petras Pušinskas užsimena apie siekius rajone daugiau dėmesio skirti turistų poreikius atitinkančiai infrastruktūrai kurti.

Apžvelgęs rajono privalumus, pasidžiaugęs įspūdingais ir pagal lankomumą į pirmąjį penketuką besirikiuojančiais paveldo objektais, neapsakomu čia gyvenančių žmonių gerumu, pažymėjęs, kad ežerų ir upių stygius čia kompensuojamas kuriant turizmui palankią aplinką, Radviliškio meras Antanas Čeponis pajuokauja: „Mes esame tikrai išskirtiniai. Mus reikia mylėti ir gerbti, o mes gerbiame visus.“

Kupiškio rajono meras Dainius Bardauskas kvietė atvykti į 10 lankomiausių vietų

Jurbarkiečiai siūlė paplukdyti Nemunu

Svečius pasitinka Marijampolės Kvietiškių dvaro istorinio šokio grupė „Reverence“

Kaišiadorys ir meras Vytenis Tomkus (kairėje) kvietė į pirmąjį Lietuvoje Paukščių festivalį

Neringiškiečiai duoda meškeres, patardami žuvį patiems pasigauti. Centre – meras Darius Jasaitis

„Palangai trūksta tik baseino“, – juokavo meras Šarūnas Vaitkus (antras iš kairės)

Prienų savivaldybė „Adventur“ parodoje dalyvavo pirmą kartą. Centre – meras Alvydas Vaicekuskas

Anykščiai rengiasi

TAPTI PENKTUOJU LIETUVOS KURORTU

Anykščių rajonas – tai kraštas, kuriame pūpso ilgą laiką didžiausiu tituluojamas Puntukas, kuriame gyveno ir kūrė rašytojai Jonas Biliūnas ir Antanas Vienuolis, poetas Antanas Baranauskas, kuriame iki šiolei ošia ir grožiui akį džiugina poeto apdainuotas šilelis ir kuriuo pasimėgauti galima keliaujant tik pernai atidarytu Medžių lajų taku. Apie Anykščių krašte gyvenusių žmonių darbus ir rūpesčius porina Arklio muziejus. Sausio 22–24 d. LITEXPO centre vykusioje turizmo parodoje anykštėnai su pasididžiovimu pasakojo apie žalią, atsinaujinusį savo miestą, kviesdami pakeliauti turistams gerai pažįstamais ir dar neatrastais rajono takais, pasivažinėti siauruku, rasti išėjimą labirintų parke ar pagauti vėją Kalitos kalne. Pasak anykštėnų, ne veltui sakoma, kad Anykščiuose gamta ir istorija sukaupe tiek įspūdingų turtų, kad mažas lopinėlis tapo it akimis aprėpiamas parkas, o jame telpa visa tai, kuo patraukli Lietuva.

Kokiais darbais pavyko praturtinti kraštą praėjusiais metais ir kokius darbus ketina nuveikti šiais metais, mintimis dalijasi Anykščių rajono vadovai.

Meras Kęstutis TUBIS

Kaip ryškiausius ir reikšmingiausius 2015 metų įvykius ir pasiekus rezultatus aš norėčiau išskirti du, kurie, be abejonės, turės įtakos kiekvieno anykštėno ateičiai. Kultūros srityje man brangus ir vertingas įvykis – „atkasta“ medinės pilies idėja, kurią anksčiau buvusi rajono valdžia jau buvo palaidojusi. Buvo atrastos ne tik idėjos, bet ir projektas. Ir netgi galiojantys leidimai. Vadinas, buvo palaidota pusė padarytų paruošiamųjų darbų. Su savo komanda ir savivaldybės specialistais nupūsime dulkes nuo senos, bet vertingos idėjos ir ją įgyvendinsime per dvejus metus. Anykščiai turės medinę pilį, kuri neabejotinai taps dar vienu turizmo ir kultūros traukos objektu ne tik Lietuvos mastu.

Kitas, mano nuomone, labai reikšmingas Anykščių ekonomikai įvykis – biokuro katilinės atidarymas. Kaip tik šios kadencijos valdžia prisidėjo prie to, kad katilinė būtų atidaryta laiku ir jau šį sezoną gyventojams būtų tiekama biokuro katilinės šiluma. Sumažės šilumos kaina, bus naudojama vietinė žaliava, sukūrenama menkavertė mediena, kuriamos darbo vietos.

Aktyviai susitikinėju su gyventojais, stengiuosi jų problemas spręsti „čia ir da-

bar“, visada, kai tik yra galimybė. Laiko tarpas realiems ir dideliems mūsų darbų pokyčiams pajusti dar trumpokas, bet jei ir toliau su komanda dirbsime petys į petį, tikiu, kad Anykščiuose gyventi bus dar geriau. Paskutinėmis savaitėmis aktyviai ir įtemptai dirbame planuodami 2016 metų biudžetą. Mūsų prioritetas – veiksmingumas ir skaidrumas. Galiu pasidžiaugti, kad racionaliai naudojant biudžeto lėšas, atsisakant kai kurių abejotinos reikšmės projektų jau sutaupyta per 900 tūkst. eurų, o atliekant viešuosius pirkimus vidutiniškai sutaupoma 30 proc. nuo anksčiau numatytos kainos.

**Vicemerar
Sigutis OBELEVIČIUS**

Išskirčiau du reikšmingiausius metų įvykius. Vienas jų, svarbus ne tik Anykščiams, bet ir visai Lietuvai, yra Medžių lajų tako atidarymas. Ir ne todėl, kad nuo pat sumanymo iki statybų pabaigos karštai gyniau šią idėją ir tikėjau projekto sėkme, bet ir todėl, kad Medžių lajų takas iš karto tapo lankomiausiu objektu šalyje. Per pirmus du mėnesius jį aplankė apie 250 tūkst. turistų. Medžių lajų takas Anykščius padarė dar žinomesnius

Lietuvoje ir pasaulyje. Jis išjudino Anykščių krašto ekonomiką. Su pasididžiovimu pasakysiu, kad Medžių lajų takas gavo net pasaulinį apdovanojimą Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos 12-ą kartą rengiamuose prestižiniuose turizmo inovacijų ir meistriškumo apdovanojimuose, grupėje „Už inovacijas su turizmu susijusiose įstai-gose“. Medžių lajų takui skirta pirmoji vieta. Šioje grupėje dalyvavo projektai iš Brazilijos, Indonezijos, Ispanijos ir Šveicarijos.

Kitas Anykščių miesto gyventojams svarbus įvykis – biokuro katilinės atidarymas Anykščiuose, kuris leis atitrūkti nuo gamtinių dujų ir atpiginti vieną iš pačių brangiausių Lietuvoje šilumos kainų.

Akivaizdu, kad Anykščiai yra padarę didžiulę pažangą turizmo srityje, ir, manau, esame „prinokę“ siekti penktojo šalyje kurorto statuso. Tam intensyviai ruošiamės atlikdami „namų darbus“. Kartu Anykščiai turi milžinišką kultūrinį potencialą, kurį išnaudodami, intensyviai ruošiamės paraišką Europos kultūros sostinei 2022 ir ketiname pade-monstruoti Europai, ką gali maži miestai.

**Savivaldybės administracijos direktorė
Veneta VERŠULYTĖ**

Svarbiausias mano kuruojamos srities darbas – peržiūrėta ir naujai patvirtinta administracijos struktūra. Ji mums leis veiksmingiau naudoti savivaldybės lėšas viešiesiems pirkimams, optimizuoti kai kurių skyrių darbą, savivaldybės struktūrinių padalinių vykdomas funkcijas išskirstyti pagal jų priklausomybę, veiksmingiau panaudoti žmogiškuosius išteklius, didinti savivaldybės administracijos veiklos skaidrumą ir veiksmingumą.

Ryškiausias įvykis – Anykščių šilelyje, šalia Puntuko akmens, įgyvendintas Medžių lajų tako projektas. Medžių viršūnių aukštyje

nutiestas takas ir apžvalgos bokštas sulaukė ypač didelio lankytojų ne tik iš Lietuvos, bet ir iš užsienio šalių susidomėjimo, o tai pasakino smulkiojo verslo vystymąsi. Tai ypač pasiteisinęs projektas ir puiki pažintinio turizmo skatinimo strategijos priemonė.

Šiais metais svarbu siekti, kad būtų įgyvendinti savivaldybės strateginiai tikslai. Šiuo metu intensyviai vyksta paruošiamieji darbai naujam ES finansuojamų projektų etapui. Būtina laiku ir tinkamai atlikti visus namų darbus, kad galėtume įgyvendinti suplanuotas veiklas.

Taip pat manau, kad labai svarbu nuolat gerinti administracijos veiklą. Sieksiu, kad administracijoje dirbtų kvalifikuotas ir kompetentingas personalas, rūpinsiuosi darbuotojų kvalifikacijos kėlimu. Be abejo, atsakingai vykdysiu savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą.

**Savivaldybės administracijos
direktoriaus pavaduotojas
Saulius RASALAS**

2015 m. vykdant rajono biudžetą pasiektas rekordas – gyventojų pajamų mokesčio surinkta 109,2 proc. Tai įrodo, kad dirbančių ir neblogai uždirbančių žmonių daugėja. 2016 metų tikslas – išlaikyti šią tendenciją. Sukurti skaidrią, aiškią ir visiems suprantamą programą, skirtą verslo tikslams naudojamiems rajono keliams tvarkyti. Pasiiekti, kad savivaldybės finansuojamose programose laimėtojų lemtų projekto aktualumas, o ne pokiliminiai neatsakingų politikų išdalyti pažadai. Įtvirtinti dirbančiųjų savivaldybės administracijoje supratimą, kad vertinami realūs darbo rezultatai, o ne išlavintas gebėjimas įsiteikti valdžiai. Įtvirtinti rajono gyventojų supratimą, kad tarnybą reikia gauti gerai pasirodant konkurse, o ne stojant į politines darbo biržas. Pernai širdžiai maloniausias darbas buvo inicijavimas ir dalyvavimas etnografiškiausios sodybos rinkimuose. Būdamas seniūnu daug dėmesio skyrčiau aplinkos gražinimui, todėl pasinaudojau savo patirtimi ir su komanda pabandėme įvertinti ir paskatinti visos Anykštijos sodybų savininkus, kurie tvarkydami aplinką sugeba išsaugoti lietuviškumą.

KAPSULE PAŽENKLINTA DAUGIAFUNKCIO SPORTO KOMPLEKSO STATYBŲ PRADŽIA

RIMANTĖ KURKAUSKAITĖ

Sausio 15 d. įkasta simboline kapsule pažymėta modernaus daugiafunkcio sporto komplekso Birštone statybų pradžia. Viso projekto vertė – 5015,99 tūkst. eurų. Planuojama, kad visi sporto centro darbai bus užbaigti 2019 m. Kapsulės įkavimo ceremonijoje dalyvavo Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, Seimo narys Andrius Palionis, Valstybinio turizmo departamento direktorė Jurgita Kazlauskienė, Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Edis Urbanavičius, Lietuvos galiūnų federacijos vykdomasis direktorius Žydrūnas Savickas, savivaldybės merė Nijolė Dirginčienė, skyrių vadovai ir kiti (**nuotr.**). „Naujajame sporto paskirties pastate įvairių šakų sportininkai, Birštono bendruomenės nariai galės treniruotis, aktyviai leisti laisvalaikį visais metų laikais. Vienu metu čia galės treniruotis apie 300 žmonių. Tikimės, kad čia savo įgūdžius lavins ir iš kitų miestų atvykę sportininkai“, – kalbėjo Birštono sporto centro direktorius Saulius Smailys.

Sporto komplekso cokoliniame aukšte numatoma įrengti 50 metrų bėgimo takelių patalpą, kuri būtų pritaikyta ir lazerinei šaudyklai, 350 kv. m lengvojo kultūrizmo („fitness“) treniruoklių patalpą su sunkiaatlečiams skirta zona, rytų kovų ir aerobikos salę, pritaikomą įvairioms parodoms ir konferencijoms. Šiame aukšte taip pat numatoma įrengti keturias erdvas drabužines su dušais, turkišką garinę pirtį.

Pirmame pastato aukšte bus įrengta 1500 kv. m sporto salė su 350 vietų mobiliomis tribūnomis žiūrovams. Salė mobiliomis užuolaidomis bus lengvai padalijama į tris treniruočių sales, skirtas įvairioms sporto šakoms, taip pat salė pritaikoma dviem lauko teniso aikštelėms ir vienai lauko teniso nepilnų gabaritų treniruočių aikštei su 4,5 m sienute. Pirmame pastato aukšte numatoma įrengti erdvią inventorinę su tiesioginiu patekimu iš lauko aikštelės, medicinos punktą, holą, salės administracinę patalpą, kavinę, biliardinę. Antras aukštas yra skirtas administracijos patalpoms, universaliai sporto salei (šokiams, stalo tenisui), dviem aikštelėms skvošui.

„Birštone sukurta visa reikalinga infrastruktūra: apgyvendinimo vietos, baseinai, stadionas, parkai, trūko tik uždaru sporto salių. Naujajame sporto centre sportuoti ir aktyviai leisti laisvalaikį galės Birštono gyventojai ir svečiai, o sportininkams bus užtikrintos sąlygos siekti dar geresnių rezultatų ir garsinti Birštoną ir visą šalį. Naujajame sporto centre bus sukurtos ir papildomos darbo vietos, tikimės pritraukti profesionalių sporto trenerių iš visos Lietuvos, kurie padės sportininkams siekti puikių rezultatų“, – naujo sporto ir sveikatinimo komplekso atsiradimu džiaugėsi Birštono savivaldybės merė Nijolė Dirginčienė.

4213 kv. m ploto daugiafunkcis sporto kompleksas iškilis strategiškai patogioje vietoje: šalia – Birštono gimnazija, stadionas, Birštono sporto centras, teniso aikštynai. Komplekse numatoma užtikrinti neįgaliųjų poreikius, projektuojami specialūs įspėjamieji ir nukreipiamieji paviršiai.

žmones atveda rūpesčiai

Minijos vingiuose įsikūrusi Kartenos seniūnija (Kretingos rajonas) pasižymi kūrybingais ir darbščiais žmonėmis, istoriniais objektais ir nuostabiu Žemaitijos kraštovaizdžiu. Seniūnijoje gyvena apie 2 tūkst. gyventojų, iš jų 998 – seniūnijos centre, Kartenoje. „Tikimės, kad Kartena jaunės, juk esame įsikūrę labai patogioje vietoje. Neriekia nė pusvalandžio, ir tu esi Palangoje ar Klaipėdoje“, – sako Kartenos seniūnijos seniūnė Gintarė Padvaiskienė.

NORAI IR GALIMYBĖS

Trejus metus Kartenos seniūnijai vadovaujanti G. Padvaiskienė gimė ir augo šiame miestyje. „Čia baigiau vidurinę mokyklą, o baigusi studijas kurį laiką dirbau Kretingos rajono savivaldybėje, Strateginio planavimo skyriuje. Kai buvo paskelbtas konkursas Kartenos seniūnijos seniūno pareigoms eiti, nusprendžiau jame dalyvauti. Ir laimėjau, – nusišypso pašnekovė. – Labai gerai prisimenu ir pirmąjį lankytoją. Tai buvo mano buvęs mokytojas. Jis paprašė pasirūpinti, kad būtų išasfaltuota jo gatvė. Tačiau ji iki šiol neišasfaltuota, nes gatvių tvarkymo lėšos neleidžia padaryti visų darbų, kuriuos norėtumei atlikti. Ir tos gatvės nepavyksta įtraukti į asfaltuotinių gatvių sąrašus.“

Pasak G. Padvaiskienės, kai nuoširdžiai dirbi, seniūnija tampa lyg namų ūkiu, o seniūnijos gyventojai – tarsi šeimos nariais, su kuriais sprendi visus išylančius klausimus, pradedant gimimu ir baigiant mirtimi. „Tikriausiai į kiekvieną seniūniją žmonės dažniausiai užsuka vejami problemų ir rūpesčių, – svarsto seniūnė, prisimindama žmones, kuriems labai svarbi seniūnijos pagalba. – Neretai žmogui atrodo, kad seniūnijoje stovi pinigų maišas. Jis ateis ir jam bus atskaičiuota jo problemoms spręsti reikalinga suma. Nors išties seniūnijos pinigine gan plona ir seniūno galios pasibaigia ties finansavimo riba.“

SPRENDŽIA TARYBA

„Tvirtinant rajono biudžetą seniūnijai numatoma suma, konkrečiai nurodant, kam ir kiek pinigų skiriama. Jei norime lėšas iš vienos eilutės perkelti į kitą, turime kreiptis į rajono tarybą, ir ji nusprendžia, galime tai daryti ar ne. Paprastai pateikus motyvuotą prašymą priimamas teigiamas sprendimas. Tai, be abejo, skatina kiek įmanoma taupiau naudoti skirtas lėšas ir už jas padaryti kuo daugiau darbų“, – kalba G. Padvaiskienė ir apžvelgia seniūnijoje nuveiktus darbus. Išasfaltuotos trys Kartenos miestelio gatvės, kitose užlygintos duobės. Panaudojant sutaupytus pinigus Kartenos kapinėse buvo išpjauti medžiai. „Tai labai sudėtingas ir sąnaudų reikalaujantis darbas, nes yra grėsmė, kad griūdamas medis gali suniokoti antkapinius paminklus. O kapinėse augo dideli ir jau savo amžių atgyvenę medžiai, – pažymi seniūnė. – Viena pastarųjų gerų naujienų – už rajono savivaldybės lėšas nusipirkome krovinį automobilį. Kartenos seniūnija rajone buvo vienintelė neturėjusi tokio automobilio. O jis labai reikalingas organizuojant ūkio darbus.“

STIPRŪS ŪKININKAI IR VERSLAS

Seniūnijos pasididžiavimas – piliakalniai. Gražiai sutvarkyti Kartenos, Dauginčių piliakalniai. „Iš viso Karteną supa šeši piliakalniai, – sako seniūnė, primindama krašto istoriją. – Manoma, kad ir Kartenos pavadinimas susijęs su tais laikais, kai piliakalniai tarnavo krašto gynibai. Yra išlikęs pasakojimas, kad ilgą laiką Kartenos piliakalnio gynėjai nepasidavė priešams, tad aplinkiniai rodydami į jį vienas kitam kartodavę: „Karė tèn, karė tèn.“

Pasak pašnekovės, Kartena ir kitos seniūnijos gyvenvietės pastaraisiais metais sparčiai keičiasi. Nors ir ne visiems miestelio gyventojams, bet didelei jų daliai sudarytos galimybės naudotis vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklais. Atnaujintas mokyklos pastatas. Jame įsikūręs daugiafunkcis centras. Tame pačiame pastate įsikūrė biblioteka, ikimokyklinė ir priešmokyklinė grupės, pagrindinė mokykla, sporto klubas „Kartena“, Maltos ordinas, vaikų dienos centras. Veikia Amatų ir keramikos centras. „Jame tautodailininkas Donatas Lubys moko vaikus drožybos. Visa tam reikalinga įranga nupirkta“, – sako G. Padvaiskienė ir apgailestauja, kad kol kas žmonės sunkiai įpranta dažniau susirinkti daugiafunkciame centre, per mažai bendrauja, bet viliasi, kad atgims žmonių bendruomeniškumas. Juk jie geranoriškai remia seniūnijoje vykstančius renginius. Tad ir susirinkti prie arbatos pabendrauti daugiafunkciame centre vis labiau įsidrąšins.

Seniūnė pasidžiaugia, kad atnaujinti beveik visi Kartenos miestelio viešieji pastatai. Liko tik ligoninė. Savo eilės laukia ir Kartenos bažnyčios pastatas. G. Padvaiskienė viliasi,

kad jai restauruoti pavyks sulaukti Norvegijos finansinių mechanizmų paramos. 2014 m. duris atvėrė pasinaudojant ES parama naujai pastatytas Kretingos rajono kultūros centro Kartenos skyrius. Ilgą laiką parapijai priklausęs pastatas buvo perduotas savivaldybei. „Dabar turime kur ir įvairius renginius organizuoti, ir galimybes seniūnijos gyventojų savirealizacijai. Turime folkloro ansamblių, senjorų šokių kolektyvą, moterų vokalinį ansamblių, vaikų teatrą, lėlių teatrą“, – vardija seniūnė.

Pasak jos, Kartenos stiprybė – stiprūs ūkininkai ir verslo įmonės. Seniūnijoje registruota 200 stambesnių ir smulkesnių ūkių. Seniūnijoje veikia vienas didžiausių žvakių fabrikėlių Lietuvoje – „Geraldą“. Visoje Lietuvoje populiarumą pelnusi duonos kepykla „Kartenos duona“, Vilijos ir Vlado Baltuonių kalakutai, durpynas UAB „Durpeta“. Seniūnė tikisi, kad karteniškiai pasinaudos ir ES parama smulkiajam verslui kaime kurti.

Unikalumo seniūnijai suteikia čia kuriantys drožėjai, savo darbais mieliai puošiantys seniūniją. Tai Arvydas Klova, Antanas Songaila, Jeronimas Ubys ir kiti. Seniūnijoje gyvena ir kuria nemažai keramikų.

SENIŪNAS – NE POLITIKAS

Kartenos seniūnija yra Lietuvos savivaldybių seniūnių asociacijos narė, tad karteniškiai nelieka nuošaly svarstant seniūnių perspektyvas. „Dviprasmiškai vertinu pasvarstymus rengti tiesioginius seniūnų rinkimus. Tai būtų paskatinimas seniūnui geriau dirbti, bet kita vertus – seniūnas nėra politikas. Jis dirba ūkinį darbą, ir jei, be tiesioginio darbo, jam dar reikės politikuoti, abejoju, ar nuo to bus geriau seniūnijos gyventojams, – svarsto pašnekovė. – Seniūnas turi išmanyti savo darbą. Jam reikalingi organizaciniai gabumai. Jis turi orientuotis finansiniuose klausimuose. Paglostyti žmogui petį, kuo kartais politikai bando papirkti, seniūnui neužtenka. Jei išrinktas seniūnas neturės tam darbui reikalingų žinių, nesugebės dirbti su žmonėmis, su savivaldybe, nieko gero nebus. Nemanau, kad būtų reikalingos ir seniūnių tarybos. Tai perteklinis dalykas. Juo labiau kad yra seniūnaičiai, yra bendruomenės. Jie labai dideli seniūnių pagalbininkai. Ir to pakanka, kai dirbi dėl žmonių, o ne dėl plusiuko.“